

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 20P/19/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118205294
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mária Košťálová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2118205294.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Máriou Košťálovou v právnej veci manželov, na návrh navrhovateľa: F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X, S., proti manželke, ktorá návrh na rozvod nepodala: F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: F. O., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v náhradnej osobnej starostlivosti D. O., nar. XX.XX.XXXX, A. T. O., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v predosvojiteľskej starostlivosti, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, takto

rozhodol:

- I. Súd manželstvo účastníkov konania F. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. X, S., a F. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., uzatvorené dňa 27.02.2010 v Trnave, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Trnava, vo zväzku 78, ročník 2010, strana 159, pod poradovým číslom 23, rozvádza.
- II. Maloleté dieťa: F. O., nar. XX.XX.XXXX, súd ponecháva v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky maloletého D. O., nar. XX.XX.XXXX, do ktorej bol maloletý zverený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 11.08.2014, sp. zn. 20P/95/2013. Otec je povinný platiť výživné na maloletého F. O., vo výške 50,- eur a matka je povinná platiť výživné na maloletého F. O.Y. vo výške 95,- eur, pričom obaja rodičia sú povinní platiť výživné na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred.
- III. Maloleté dieťa: A. T. O., nar. XX.XX.XXXX, súd ponecháva v predosvojiteľskej starostlivosti, do ktorej bola zverená uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 16.01.2020, sp. zn. 31P/76/2019.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 20.06.2018 domáhal, aby súd manželstvo účastníkov konania rozviedol. Návrh na rozvod manželstva odôvodnil tým, že manželstvo s manželkou uzatvorili v roku 2010 po asi 9-ročnej známosti. Do roku 2012 žili v spoločnej domácnosti a starali sa o syna F.. V júni 2012 bol navrhovateľ vzatý do väzby a do VTOS, prepustený bol 20.11.2014. Od nástupu do VTOS ho manželka prišla navštíviť jedenkrát. Od toho času neboli v žiadnom kontakte. Od iných ľudí sa dozvedel, že manželka sa začala túlať, nestarala sa o syna a syna vzali do detského domova. Neskôr sa dozvedel, že manželka má inú známosť. Maloletý F. bol rozsudkom Okresného súdu Trnava č. 20P/95/2013 zo dňa 11.08.2014 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľovej matky D. O.. Stará matka maloletého sa oňho riadne stará, maloletý je u nej spokojný. Navrhovateľ sa po prepustení z VTOS vrátil do domácnosti svojej matky, po krátkom čase si našiel inú známosť, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a má s ňou dieťa D. O.. Manželka porodila dňa XX.XX.XXXX ďalšie dieťa (meno neurčené, priezvisko O.), navrhovateľ udelil súhlas k osvojeniu tohto dieťaťa, nakoľko nie je jeho biologickým otcom. Manželka porodila ďalšie dieťa dňa XX.XX.XXXX (meno neurčené, priezvisko Kramarovič), ktoré je t.č. umiestnené v detskom domove v Skalici, nakoľko navrhovateľ tiež nie je jeho biologickým otcom. Manželka je drogovovo závislá a od narodenia dieťaťa je na neznámom mieste. Navrhovateľ stratil citový

vzťah k manželke a nevidí nádej na jeho obnovu. Nemá záujem na ďalšom trvaní manželstva, ktoré je hlboko a trvale rozvrátené.

2. Keďže súdu sa nepodarilo doručiť návrh s prílohami manželke ani zistiť miesto jej skutočného pobytu, návrh s prílohami jej bol doručený podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Manželka sa k návrhu nevyjadрила.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľa, matky navrhovateľa, sobášnym listom účastníkov, rodným listom maloletého F. O., lustráciou manželov v Registri obyvateľov Slovenskej republiky, lustráciou v Sociálnej poisťovni, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pripojenými spismi Okresného súdu Trnava, sp. zn. 20P/95/2013, 32P/47/2017, 40Pc/17/2019 a 13P/19/2019, keď v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku vykonal pojednávanie v neprítomnosti manželky.

4. Navrhovateľ v konaní uviedol, že na podanom návrhu na rozvod manželstva trvá. S manželkou nežije v spoločnej domácnosti od roku 2014. Nevie, kde sa manželka nachádza, ani ho to nezaujíma. Obnovenie manželského spolužitia nie je možné. Vo všetkom sa pridrižiava písomného návrhu. Čo sa týka syna F. súhlasí s tým, aby zostal v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, čo sa týka A. T. súhlasí s tým, aby zostala v predosvojiteľskej starostlivosti. Stará matka maloletého F. - D. O. uviedla, že súhlasí s tým, aby maloletý F. zostal v jej starostlivosti. Zástupca procesného opatrovníka uviedol, že v prípade rozvodu manželstva odporúča, aby maloletý F. zostal v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, pričom navrhuje, aby súd určil výživné v prihladnutím na potreby maloletého dieťaťa a na možnosti a schopnosti rodičov, ktoré budú rodičia povinní platiť na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Čo sa týka maloletej A. T., táto bola rozhodnutím OS TT zverená do predosvojiteľskej starostlivosti, pričom manželia, ktorým bola maloletá zverená do starostlivosti, majú záujem o osvojenie maloletej.

5. Zo sobášneho listu účastníkov konania vyplýva, že manželstvo uzatvorili dňa 27.02.2010 v Trnave. Z lustrácie rodičov v Registri obyvateľov SR a pripojených spisov vyplýva, že manželia sú ku dňu vyhlásenia rozhodnutia rodičmi dvoch maloletých detí: F. O., ktorý je t.č. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky D. O.Č., a A. T. O., ktorá je t.č. zverená do predosvojiteľskej starostlivosti, pričom manželia boli vo vzťahu k maloletej A. T. pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností.

6. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia (1). Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí (2). Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 (3).

Podľa § 18 Zákony o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

7. V zmysle vyššie citovaných ustanovení manželstvo je možné rozviesť len v prípade jeho kvalifikovaného rozvratu, ak už viac nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. Počas svojej existencie plní funkciu sociálnu, ekonomickú, biologickú a výchovnú. Manželstvo možno rozviesť len vtedy, keď sa už žiadna z týchto funkcií v manželstve nerealizuje. Rozvrat je dostatočne trvalý vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Na základe výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre rozvod manželstva manželov - účastníkov konania. Navrhovateľ v priebehu celého konania na

podanom návrhu na rozvod manželstva trval. Ako hlavné dôvody rozvratu vzťahu účastníkov uvádzal, že dlhodobo nevie, kde sa manželka nachádza, žije túlavým spôsobom života a je drogovo závislá. Od roku 2014 manželka spolu nežijú, manžel ju od tohoto času nevidel. Manželka sa k návrhu nevyjadrila, nedostavila sa na pojednávanie, nepreukázala svoju snahu o záchranu manželstva, nezaujíma sa o manžela, o deti, ani o stav tohto konania. Súd tak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené oba hmotnoprávne dôvody rozvodu manželstva, t. j. že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené tak, že viac nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Vzhľadom na uvedené bolo preukázané, že manželstvo účastníkov neplní žiadnu zo svojich funkcií - sociálnu, ekonomickú, biologickú ani výchovnú, je vážne a dlhodobo rozvrátené a nemožno očakávať, že dôjde k obnoveniu manželského spolužitia. Súd preto považoval návrh na rozvod manželstva za odôvodnený a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

8. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 103 ods. 1 Zákona o rodine Pred rozhodnutím súdu o osvojení musí byť maloleté dieťa najmenej po dobu deviatich mesiacov v starostlivosti budúceho osvojiteľa. Náklady spojené s predosvojiteľskou starostlivosťou uhrádza budúci osvojiteľ.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 5 Zákona o rodine (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 1 písm. a) Nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2020 Suma minimálnej mzdy na rok 2020 sa ustanovuje na 580,00 eur za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

9. Z vyjadrení navrhovateľa, starej matky maloletého F.a, správy a vyjadrení procesného opatrovníka a správania sa manželky, mal súd za preukázané, že žiaden z rodičov nemá záujem o osobnú starostlivosť o maloletého F. a maloletú A. T.. Starostlivosť o maloleté deti bola už za trvania manželstva upravená rozhodnutiami Okresného súdu Trnava tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Súd mal za preukázané, že náhradná osobná starostlivosť, do ktorej bol zverený maloletý F. a predosvojiteľská starostlivosť, do ktorej bola zverená maloletá A. T., sú v najlepšom záujme maloletých detí a zároveň žiaden iný návrh na zverenie detí do osobnej starostlivosti nebol v konaní podaný ani súdu známy z inej činnosti. Súd preto rozhodol tak, že maloletého F. ponechal v náhradnej osobnej starostlivosti jeho starej matky a maloletú A. T. ponechal v predosvojiteľskej starostlivosti tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

10. Súd zároveň v zmysle ust. § 45 ods. 8 zákona o rodine rozhodol o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému F.. Stará matka, ktorej bol maloletý F. zverený do starostlivosti uviedla, že mesačné výdavky na maloletého F. sú približne 100 eur ošatenie, 85 eur strava, 40-50 eur výdavky so školou, v septembri je to viac. Navrhovateľ v konaní uviedol, že má čistý mesačný príjem cca 600 eur a má ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Súd preto v zmysle zaužívanej súdnej praxe rozhodol tak, že vyživovaciu povinnosť pre všetky 3 deti ustálil na výške 25% z čistej mzdy navrhovateľa, t.j. 150 eur mesačne, a z tejto vyživovacej povinnosti určil pomernú časť (1/3) ako vyživovaciu povinnosť na maloletého F.. Čo sa týka matky, pri nej sa súdu nepodarilo zistiť dosahovanie žiadneho príjmu. Súd však mal v konaní za preukázané, že nepracuje a príjem nedosahuje z dôvodov osobného rozhodnutia, drogovej závislosti a túlavého spôsobu života. Súd preto v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery manželky, keďže má za to, že sa vzdala bez dôležitého dôvodu zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. Súd preto pre účely určenia výživného na maloletého F. vychádzal z minimálnej mzdy ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, pričom má za to, že bez preukázania zdravotných problémov alebo iných vážnych dôvodov (ktoré by vznikli bez jej zavinenia) je vždy odôvodnený predpoklad dosahovania príjmu na úrovni minimálnej mzdy. Minimálna mzda ku dňu vyhlásenia rozhodnutia predstavovala sumu 580 eur, čo po odpočítaní daní a odvodov predstavuje približne 477 eur mesačne. Súd vyživovaciu povinnosť pre maloletého F. ustálil v zmysle zaužívanej súdnej praxe vo výške 20% z tejto sumy (minimálnej čistej mzdy), čo predstavuje po zaokrúhlení 95 eur. Vzhľadom ku skutočnosti, že náklady predosvojiteľskej starostlivosti uhrádza budúci osvojiteľ, a preto počas trvania predosvojiteľskej starostlivosti rodičia nemajú vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, súd nerozhodoval o výživnom pre maloletú A. T. a pre účely určenia výšky výživného pre maloletého F. nebral do úvahy vyživovaciu povinnosť k maloletej A. T..

11. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané navrhovateľom, starou matkou maloletého Petra a procesným opatrovníkom by nebolo právne účinné, pretože títo účastníci konania sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.